

Pályázat és pályamű

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által a 387.E/2020. (X.19.) OBHE határozattal kiírt – a Veszprémi Törvényszék Polgári – Gazdasági – Munkaügyi Kollégiuma – kollégiumvezetői állására

I. Pályázat

A pályázati feltételeknek az alábbiak szerint felelek meg.

1. Megfelelek a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 127. § (1) bekezdésében foglalt feltételnek: határozatlan időre kinevezett bíró vagyok.
2. Kinevezésem esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 41. §-ában írt összeférhetlenségi ok nem merül fel.
3. A Bszi. 130. § (3) bekezdése alapján hozzájárulok a bírói értékelésemre és vezetői vizsgálatomra vonatkozó iratoknak az OBH elnöke általi beszerzéséhez és kezeléséhez.
4. A pályázati kiírás szerint a pályázat elbírálásánál előnyt jelent legalább nyolc év polgári, gazdasági vagy munkaügyi ügyszakos bírói gyakorlat. Tizenhárom év polgári bírói gyakorlattal rendelkezem, melyből négy és fél év városi bírói, nyolc és fél év törvényszéki bírói gyakorlat. A járásbíróság hatáskörébe tartozó minden peres és nemperes, valamint a törvényszék elsőfokú hatáskörébe tartozó minden peres ügytípust tárgyaltam. Kirendeléssel a Győri Ítéltáblán is ítélkeztem. 2016. október 1. napjától a Veszprémi Törvényszék civilisztikai kollégiumának kollégiumvezető-helyettese vagyok.
5. A pályázati kiírás szerint a pályázat elbírálásánál előnyt jelent a civilisztika területén végzett kiemelkedő szakmai tevékenység.
 - 2010-ben „kiválóan alkalmas”, 2016-ban „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas” bírói minősítést kaptam.
 - Hat éve rendszeresen részt veszek a bírók, titkárok, fogalmazók képzésében helyi, regionális és központi szinten. Anyagi és eljárásjogi tárgyú előadásokat tartottam, workshopokat vezettem, szakmai anyagokat készítettem.
 - Tagja voltam a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának A jegyző előtt indított birtokvédelmi ügyek bírósági gyakorlata tárgykörben. Ennek kapcsán

megvizsgáltam és feldolgoztam Veszprém megye járásbíróságai és a törvényszék gyakorlatát, részt vettem a joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló jelentésének megírásában.

- Részt vettem az új Pp. hatályba lépésére való felkészülésben, majd az alkalmazás egységének biztosításában: a Pp. tananyag és a Benchbook megírásában, a képzők képzésében és a helyi képzésekben. Koordináltam a Veszprémi Törvényszék Új Pp. munkacsoportjának működését, előkészítettem az üléseket, összegeztem a kollégium elé terjesztett szakmai álláspontokat.
- A kollégium munkatervében meghatározott szakmai vizsgálatokat végeztem (pl. a szülői felügyelettel kapcsolatos perek gyakorlata, a keresetlevél visszautasításának gyakorlata tárgykörben).
- Részt vettem jogszabálytervezetek véleményezésében és a kollégium által kezdeményezett jogszabálmódosítási javaslatok kidolgozásában.
- A hatályba lépő új, illetve módosuló jogszabályok alkalmazására való felkészüléshez szükséges anyagok elkészítésében (pl. a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárás, a korlátozott precedensrendszer).
- Igazgatási jellegű célvizsgálatokat végeztem (pl. a Veszprémi Járásbíróságon a munkateher eloszlása, a Veir. szabályainak alkalmazása, az öt éven túl, illetve két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata).
- Részt vettem a Pp. hatálybalépése kapcsán a jogi képviselő nélkül eljáró felek bírósághoz fordulását megkönnyítő ügyféltámogató fogadóórát bevezető elnöki intézkedés szakmai előkészítésében.
- A bírói munka értékelését megalapozó vizsgálatokat végeztem és instruktorbíró voltam.

II. Pályamű

A Bszi. 130. § (3) bekezdése alapján a pályázatnak tartalmaznia kell a pályaművet, amely a pályázónak a kollégium működésével kapcsolatos hosszútávú terveiről, és azok megvalósításának ütemezéséről szól.

II.1. A kollégiumvezető működésének keretei

Kollégiumvezetőként a feladataimat a Bszi. 154. § (1) bekezdése, a Bszi. 118. §-a, a Bszi. 124. § (1) bekezdése, a 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás és a Veszprémi Törvényszék SzMSz-e által kijelölt keretek között, az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok szem előtt tartásával kívánom ellátni.

Elsődleges feladatomban a magas színvonalú és időszerű ítélkezés szakmai támogatását tartom.

II.2. Helyzetértékelés

A Veszprémi Törvényszék illetékességi területén öt járásbíróság működik. A 2019. évi CXXVII. törvény szerint a Veszprémi Járásbíróság illetékességi területén egy törvénykezési hely is létesül.

A megyében a tényleges bírói létszám a civilisztikai ügyszakban 42, ebből 21 a törvényszéki bírói és 21 a járásbírói létszám. Két bíró tartós távolléte miatt jelenleg 40 bíró ítélkezik. A kollégium tagjainak száma 26.

A törvényszéken két polgári fellebbviteli tanács és négy állandó polgári elsőfokú peres ügyeket tárgyaló tanács (egyesbíró), valamint három munkaügyi tanács tevékenykedik. Az elsőfokú polgári peres bírói létszám ténylegesen 2,75 – a kirendelést is figyelembe véve 3,15. A célcsoport tényleges bírói létszáma 1 (0,85+1,15), a csőd és felszámolási ügyeket intéző bírók létszáma 3. A civil szervezetek nyilvántartási ügyeit és a törvényszéki végrehajtási ügyeket titkár intézi.

A bírói létszámhelyzet kielégítő. Az egy tanácsra, illetve bíróra jutó folyamatban levő ügyek száma évek óta csökken, a Veszprémi Járásbíróságon jelenleg enyhén emelkedik. A székhelyi és a többi járásbíróság bírójának munkaterhe között érzékelhetővé vált a különbség, a Zirci Járásbíróság munkaterhe arányaiban a veszprémi szinten van.

Az ítélkezés időszerűsége Veszprém megye bíróságain megfelelő. Az érkezett ügyek száma az országos tendenciát követi. A Pp. hatálybalépését követően a peres érkezés radikálisan csökkent, ami lehetővé tette az ügghátralék feldolgozását. A törvényszéki elsőfokon és a járásbíróságokon is meghaladja a befejezések száma az ügyérkezést, ezáltal a folyamatban levő ügyek száma csökken. Ezt a tendenciát a 2020. év tavaszán kihirdetett veszélyhelyzet és a rendkívüli eljárási szabályok – szükségszerűen – de csak kis mértékben érintették.

A másodfokú peres és az első- és másodfokú nemperes ítélezés időszerűségét a veszélyhelyzet nem rontotta, ezen időszakokban a folyamatban levő ügyek számának csökkenése töretlen.

A hosszabb pertartamú ügyek abszolút száma a normális tartományban mozog, a bíróságokon folyamatosan csökken, a törvényszéken lényegében stagnál, de a pályázat megírásakor, 2020. novemberben már kedvező tendencia mutatkozik. A bíróságokon a két éven túli perek aránya 2018-ban 3%, 2019-ben 3,5%, 2020. I. félévben 3,14% volt. A törvényszéken elsőfokon ugyanez az arány 2018-ban 15,8% (19 db), 2019-ben 19,5% (19 db), 2020. I. félévben 20,2% (22 db) volt. A törvényszéki elsőfokon 2018-ban 19, 2019-ben 18, 2020. I. félévben 8 két éven túli ügy fejeződött be. Másodfokon 2020. I. félévben nem volt két éven túli pertartamú ügy, a pályázat megírásakor 2 db van.

Az ítélezés megalapozottsági mutatói a bírósági szinten kielégítőek. A hatályon kívül helyezett ítéletek aránya 2018-ban 4,68%, 2019-ben 4,05%, 2020. I. félévben 6,73% volt. A törvényszéki elsőfokon ugyanez az arány 2018-ban 7,6%, 2019-ben 10%, 2020. I. félévben 11,1% volt, ami azonban abszolút számokban kifejezve kimondottan kevés hatályon kívül helyezett ítéletet takar (2018-ban és 2019-ben 5-5 darab, 2020-ban 2 darab).

A fenti megállapítások a mellékletben szereplő statisztikai adatokon alapulnak.

III.3. A kollégium működésével kapcsolatos tervek

A kollégium működésével kapcsolatos terveim elsősorban – de nem ebben a fontossági sorrendben – az ítélezés időszerűségének biztosítását és szakmai támogatását hivatottak szolgálni.

III.3.1. Az időszerű ítélezés biztosítása

Az időszerű ítélezés rendszeres igazgatási ellenőrzéssel, az ügyelosztás optimalizálásával és az eljárások befejezését hátráltató szakmai nehézségek kiküszöbölésével biztosítható a leghatékonyabban.

Az igazgatási ellenőrzés során az igazgatási és szakmai vezetői feladatkörök következetes elválasztását kiemelt szempontnak tekintem. Az igazgatási vezető (pl. bírósági elnök) által

végzett ellenőrzés a Bszi. és az Igazgatási szabályzat által meghatározott keretek között, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok betartásának ellenőrzésére kell, hogy szorítkozzon. Az ügy érdemét érintő ellenőrzést igazgatási vezető ne végezzen. A két éven túl folyamatban levő ügyek elhúzódásának okait vizsgáló ellenőrzésnek is ugyanezen jogszabályi keretek között kell maradnia. Fokozott igazgatási ellenőrzést csak rendszeres és ismétlődő hiányosság, mulasztás, késedelem feltárása indokol. Az ellenőrzés során a szakmai és az igazgatási vezetés együttműködése elengedhetetlen.

Tisztában vagyok annak realitásával, hogy egyes ügyek jellegüknél, összetettségükönél fogva hosszabb pertartamra vannak predesztinálva még a leghatékonyabb ügymenedzsment mellett is. Ezek jellemzően a törvényszéki elsőfokon koncentrálódnak. Befejezésük elősegítésének az alább részletezett intézkedések lehetnek az elsődleges eszközei.

Pályázatom megírásakor, 2020. novemberben a törvényszéki elsőfokon 14 két éven túli polgári és gazdasági peres ügy van folyamatban, ezek 57%-a (8 ügy) egyazon bíró referációjában. A szóban forgó tanács munkaterhe az ügyek száma és nehézségi foka alapján is kiemelkedő, amit súlyosít három olyan – a közelmúltban elfogultság miatt a Veszprémi Törvényszékre került - kiemelt jelentőségű gazdasági per is, amely a statisztikai pertartamszámítás szabálya szerint ugyan nem minősül két éven túlinak, de a tényleges pertartama alapján igen. Az igazgatási és szakmai vezetés több intézkedést is tett az ügyhátralék ledolgozásának elősegítéséért (titkári segítség biztosítása, bíró felrendelése a járásbíróságról). Meglátásom szerint indokolt lehet az ügyek ésszerű időn belüli befejezése érdekében az ügyelosztási rend adta lehetőséggel élve az ügyek egy részének átszignálása, valamint hosszabb távon az ügyelosztás rendjének átgondolása, az elsőfokú gazdasági peres ítélezés több lábra helyezése. Az ügyelosztás optimalizálása nélkül nagy valószínűséggel állandósul az a jelenség, hogy egy relatíve túlterhelt tanácsnál koncentrálódnak a hosszú pertartamú ügyek.

Abban az esetben, amikor az ügy elhúzódása mögött nem objektív okok, hanem bírói bizonytalanság áll, lehetővé kell tenni a bíró számára a szakmai támogatás (szakmai, ügyviteli és munkaszervezési segítségnyújtás) igénybevételét. Ez kizárólag önkéntes alapon, az instruktori és mentori tevékenység keretében nyújtható. A kollégiumvezető közvetetten nyújthat szakmai támogatást az ügyek ésszerű időn belüli befejezéséhez pl. az elhúzódáshoz vezető okok vizsgálatából levont következtetések általánosításával, a jellemzően elhúzódó

pertípusok szakmai feldolgozásával, az ügymenedzsment praktikus módszereinek kidolgozásával.

A 2020. tavaszán kihirdetett veszélyhelyzet idején bevezetett eljárási szabályok az elsőfokú peres ügyek gyors befejezését objektíve hátráltató jogszabályi környezetet teremtettek. A másodfokú perek és a nemperes ügyek intézését ilyen módon nem érintették. A bírók és titkárok részéről fokozott igény mutatkozott a rendkívüli eljárási szabályok értelmezéséhez, helyes alkalmazásához nyújtott szakmai és technikai segítségre. Szakmai vezetőként kiemelt feladatnak tekintem egy hasonló helyzetben – az ügyek folyamatos, inaktív időszakok nélküli intézésének ellenőrzése mellett – annak tudatosítását, hogy a garanciális eljárási alapelvek és az ügyféljogok lehető legnagyobb mértékű érvényesülése elsődleges a gyors befejezéssel szemben.

III.3.2. Az ítélkezés szakmai támogatása

Az ítélkezés szakmai támogatásának legalapvetőbb eszköze a jogszabályváltozások állandó figyelemmel kísérése, a módosuló, illetve új jogszabályok feldolgozása, a bírók felkészítése azok alkalmazására. Kollégiumvezetőként a megye bíróságainak ítélkező tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérem a jogalkalmazási problémák kiszűrése, a nem egységes gyakorlat feltárása és szakmai szempontú feldolgozása érdekében. Ez a tanácselnöki feljegyzések követésével, tanácselnöki értekezletekkel, szakmai napokkal és az elsőfokú bírókkal tartott élő, folyamatos konzultációval biztosítható.

A Pp. munkacsoport működése idején nagyon pozitív tapasztalatot szereztem a jogalkalmazási kérdések összegyűjtése, hatékony megvitatása, kollégiumhoz történő becsatornázása és a megoldások visszacsatolása terén. Meggyőződésem, hogy a valódi jogalkalmazási nehézségek megismerése és a megoldásuk elősegítése elszigetelt pozícióban nem lehetséges. Saját ítélkező tevékenységemet folytatni kívánom. Úgy érzékelem, hogy kollégiumvezető-helyettesként számos kollégám bizalmát élvezem, akik rendszeresen fordulnak hozzám szakmai kérdéseikkel, illetve hallgatják meg az általam felvetett problémákat. Tisztában vagyok azzal, hogy melyik bíró kollégámnak mi az erőssége, a szakterülete, így tudom azt is, hogy egy adott kérdés feldolgozásába kit érdemes bevonni.

A szakmai konzultáció ideális fórumának a szakmai napot tartom, melyen a kollégium tagjain kívül a bírósági titkárok és fogalmazók is részt vesznek. A pandémia idején szembesültünk azzal, hogy a klasszikus módon, együttes személyes jelenléttel nem tarthatók meg a szakmai napok. A kiváltásukat elengedhetetlennek tartom, ezért szándékomban áll a technikai lehetőségeink kihasználásával – Teams vagy Skype értekezletekkel, streamelt előadásokkal – biztosítani a folyamatos szakmai életet. Ennek technikai feltételei adottak.

Fontosnak tartom a jövőben is a rendszeres együttműködést a Győri Ítélőtábla és a régió törvényszékeinek szakmai vezetésével a jogértelmezési kérdések hatékony és egységes megoldása érdekében. Erősíteni kívánom az európai jogi szaktanácsadókkal való kapcsolatot a bírók EU jogi gondolkodásának fejlesztése érdekében.

Az ítélezés minőségének javítását szolgálja a törvényszéken bevezetett hospitációs program, melynek keretében a bírósági titkárnak lehetősége van a polgári fellebbviteli tanácsok munkájában résztvenni, az elsőfokú bírói szemléletet tárgyítani. A program fenntartását hasznosnak tartanám. Támogatom kollégáim átmeneti kirendelését a Kúriára és az ítéltáblára is, mivel személyes tapasztalatom, hogy a felsőbb bíróságon szerzett gyakorlat a tudásbővítés egyik leghatékonyabb módja.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítok a bírói munka értékelését megalapozó vizsgálatoknak, mivel több év tevékenységének átfogó, mélységi vizsgálata alapján lehet pozitív megerősítéssel és konstruktív kritikával hozzájárulni a kollégák szakmai fejlődéséhez. A jövőben elkerülhetetlen lesz a vizsgálatot végző bírók körének bővítése, ezért szükségesnek tartom a központi képzésen túlmutató konzultációt, az egységes és objektív vizsgálati módszerek konszenzusos kidolgozását.

Tisztelettel kérem Elnök Úr és bírótársaim bizalmát, támogatását a fentiek megvalósításához.

Veszprém, 2020. november 30.

dr. Cseke Ivett

Melléklet
Kollégiumvezetői pályázathoz
Ügyforgalmi adatok

Mennyiségi és időszerűségi adatok

	Veszprémi Törvényszék peres P + G					
	I. fok			II. fok		
	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban
2018.	220	333	101	351	385	104
2019.	166	180	87	270	271	103
2020. I. félév	98	91	94	120	135	88

	Veszprémi Törvényszék nemperes P + G					
	I. fok			II. fok		
	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban
2018.	72	73	0	583	557	103
2019.	115	114	1	585	573	115
2020. I. félév	99	100	0	259	312	62

	Veszprémi Törvényszék nemperes F + Cg + Cv								
	Csőd és felszámolás			Cég			Civil szervezetek		
	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.
2018.	245	397	243	6214	6357	134	149	145	31
2019.	238	290	191	6484	6385	233	236	235	32
2020. I. félév	94	140	145	2855	2949	139	124	95	61

	Veszprém megye járásbíróságai Peres P + G								
	2018.			2019.			2020. I. félév		
	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.
Ajkai Jb	537	567	283	450	547	186	245	229	202
Pápai Jb	593	626	270	585	661	194	250	272	172
Tapolcai Jb	573	588	247	502	586	163	211	221	153
Veszprémi Jb	1963	2192	806	1913	2020	699	844	810	733
Zirci Jb	175	153	62	132	135	59	57	71	45
Jb. összes	3841	4126	1668	3582	3949	1301	1607	1603	1305

	Veszprém megye járásbíróságai Nemperes								
	2018.			2019.			2020. I. félév		
	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.	Érk.	Bef.	Foly.
Ajkai Jb	98	100	6	93	98	1	34	25	10
Pápai Jb	96	101	11	58	66	3	42	36	9
Tapolcai Jb	1372	1360	36	1326	1328	34	618	631	21
Veszprémi Jb	355	323	60	440	461	39	224	204	59
Zirci Jb	12	13	0	17	14	3	7	7	3
Jb. összes	1933	1897	113	1934	1967	80	925	903	102

	Két éven túli pertartamú peres ügyek P + G					
	2018.		2019.		2020. I. félév	
	2 éven túli	ezen belül 5 éven túli	2 éven túli	ezen belül 5 éven túli	2 éven túli	ezen belül 5 éven túli
Törvényszék I. fok	16	3	17	2	19	3
Törvényszék II. fok	0	0	0	0	0	0
Ajkai Jb	6	0	6	0	2	0
Pápai Jb	4	0	4	0	4	0
Tapolcai Jb	5	2	2	0	5	0
Veszprémi Jb	35	1	30	2	29	2
Zirci Jb	0	0	3	0	1	0
Jb. összes	50	3	45	2	41	2

Minőségi mutatók

	Veszprémi megye járásbíróságai peres P + G		
	Ítélet		
	Helyben hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül h.
2018.	177	128	15
2019.	111	102	9
2020. I. félév	58	39	7

	Veszprémi Törvényszék I. fokú peres P + G		
	Ítélet		
	Helyben hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül h.
2018.	49	11	5
2019.	33	12	5
2020. I. félév	10	6	2

	Helybenhagyás			Megváltoztatás			Hatályon kívül helyezés			Egyéb		
	2018	2019	2020. I.félév	2018.	2019.	2020. I.f.élév	2018.	2019	2020. I.félév	2018.	2019.	2020. I.félév
Cgf.,Cgtf.	9	10	2	17	9	15	3	1	1	1	1	1
Fpkf.,Fpkhf	18	23	10	9	3	1	1	4	3	10	6	0
Gpkf.	2	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1